

Spor med fašisti in Vatikanom.

MUSSOLINI HOČE OMEJITI UČENJE KRŠČANSKEGA NAUKA

Katoliška cerkev je napadla načrt Mussolinija, ki omejuje verski nauk v prvih razredih teh zahteva, da poslujejo duhovniki v šolah pod kontrolo vlade.

RIM, Italija, 19. feb. — Stari jezuitski pregovor: — Daj mi dečka do sedmega leta in nato ga imaš lahko za vse njegovo življenje, — je prav posebno uporabljen v zvezi z vzgojnim sistemom, katerega uporablja sedaj fašistovska vlada potome reforme, katero je sestavil pred par leti senator Gentile, prejšnji vzgojni minister.

Pred kratkim je imel Gentile predavanje v Napulju, v katerem je branil sistem v splošnem in določbe, tikajoče se verskega pouka za italijansko mladino v posebnem.

To predavanje je imelo za posledico pričetek debate, v katero je posegel oficijelni vatikanski organ Osservatore Romano, ki je trdil, da ima novi vzgojni sistem namen izpodkopati katoliško vero med sedanjo italijansko mladino.

Različni fašistovski listi so se zavzeli za sistem senatorja Gentile, in sedaj je dosegla debata najvišji štadij, ki kaže, da bo prišlo med vlado in Vatikanom do razkola glede predmeta, ki je tako bistvene važnosti za oba.

Soglasno s sistemom Gentile-ja so določeni redni tečajji verskega pouka ali pravzaprav katekizma v vseh italijanskih šolah, a le v normalnih razredih, dasiravno mora biti ta pouk pod stalnim nadzorstvom državnih oblasti.

Katoliški ugovor proti načrtu se ne glasi le, da bi se moralo nuditi verski pouk tudi v višjih razredih, temveč, da bi imeli katoliški duhovniki zadostno avtonomijo pri poučevanju vere.

Vsled tega je dosegel položaj paradoksične točke katoliške cerkve, ki je oficijelno priznana kot državna vera, ki pa ne more izvajati svojih verskih funkcij med prebivalstvom, ki je splošno katoliško in priznano od vlade kot tako.

LINDBERGH JE IMEL SMOLO

Lindbergh je bil dvakrat prisiljen spustiti se na tla. — Vihar je ustavil Chamberlina v Pennsylvaniji.

ST. LOUIS, 19. februarja. — Polkovnik Charles Lindbergh ni dospel na cilj v poskusih, da preleti par sto milj, ko se je vrnil na svojo staro zračno pošto pot med St. Louisom in Chicagom.

Prišel je s poletom iz St. Louisa v Chicgo, ter nameraval inšpirirati zračno pošto pot, predno bi se vrnil v pošto službo. Na potovanju proti severu je bil prisiljen pristati v bližini Springfield, Ill. Polkovnik Lindbergh je odletel nazaj v St. Louis z nekim vračajočim se poštanim aeroplanom. Tam je zopet popravil neki Douglas aeroplan in v spremstvu treh zračnih pilotov je odletel nazaj v Springfield, da prisostvuje banketu, katerega so priredili poštini in službeni njemu na čast.

Zopet je razvil aeroplan zadreger bil prisiljen pristati v okrožju šestdesetih milj od St. Louisa. Polkovnik Lindbergh in njegovi tovariši so se zopet vrnili v St. Louis ter opustili polet za dotični dan, dočim so ostali njih gostitelji v Springfieldu brez njih.

Zračna poština črta iz St. Louisa v Chicgo znaša le 268 milj, a ta pot je pomenjala za Lindbergha

vedno zadrege, kot so izjavili njegovi tovariši.

BRISTOL, Pa., 18. februarja. — Clarence D. Chamberlin, ki je odletel večerj popoldne od tučaja malo pred četrto urro na nekem nameravanem poletu v Macon, Ga., se je vrnil na letalno polje eno uro pozneje radi neugodnega vremena. Letalec je zadel na poti na meglo, sneg in nizke oblake ter sklenil vrniti se semkaj, da počaka na ugodnejše vreme.

Ubijalka sina spoznana blaznim.

WARREN, Pa., 19. februarja. — Mrs. Jeannie McCall iz Mereer, ki je umorila svojega sina, starega sedem let s kuhinjskim nožem v šolski sobi, je bila večerj poslana v državno umobolnico.

Usodepolna hoja v snegu.

HOPEDALE, Mass., 19. febr. — Henry Phipps, star devet in osemdeset let, najstarejši prebivalec v Draper Corporation, je padel mrtev na tla večerj zjutraj, ko je stopil v delavnico po naporni hoji skozi sneg.

Mati zgorela z otroci.

PLAINWELL, Mich., 19. febr. — Mrs. Henry Fredum in trije njeni desetletni otroci, so mrtvi vsled opeklin, katere so dobili v požaru, ki je uničil njih dom v bližini tučaja. g. kraja. Mrs. Fredum je skušala zaustaviti ogenj s petrolejem.

OBRAVNAVA PROTI PANGALOSU

Pangalos, ki je obtožen veleizdaje, je naprosil za odstranjenje dveh članov tribunala, ki zboruje v grški zbornici. — Prejšnji diktator je bled in potlačen.

ATENE, Grška, 19. feb. — General Theodor Pangalos, prejšnji diktator Grške, je bil preveden v Atene in stavljen pred sodišče radi veleizdaje.

General, ki je dospel v privatni kari predsednika grške zbornice, zastražen od višjih žandarmerijskih častnikov, je stopil v grško zbornico opoldne, da nastopi pred sodnim komitejem na temelju obdolžitve, da je strmoglavil vlado junija meseca 1925.

Močni oddelki so bili postavljeni krog zbornice, da preprečijo možne nemire. Orožništvo je podilo ljudske množice, ki so se zbrale tekom jutra, da vidijo prejšnjega diktatorja.

General Pangalos je odšel počasi v zbornico. Izgledal je bled in potr. Njegovi lasje so osiveli in nosil je civilno obleko.

Odvedli so ga v dvorane ministrskega sveta, kjer je po vstopu pozdravil sodni komitej.

PRVI KRALJ V NEMŠKI REPUBLICI

Nemška vlada je najela 55 sob za afganistanskega vladarja. — V palači princa Albrehta bo nastanjen vladar, ki bo obiskal nemško republiko.

BERLIN, Nemčija, 18. febr. — Pet in petdeset sob v palači princa Albrehta bo danih na razpolago kralju Amanulahu iz Afganistana in njegovi kraljici tekom njih oficijelnega bivanja v Berlinu od srede do sobote. Seveda bodo še nadaljni prostori na razpolago za druge člane kraljevskega spremstva, katerih ni mogoče nastaniti v palači. Slikarji in dekoraterji so zaposleni z mrzlično naglico, da dovršijo obnovljenja, katere smatra vlada za potrebna, da proslavi prvi oficijelni obisk vladajočega monarha v republiko.

Oficijelni program je sedaj zavšen ter vključuje sprejem obiskovalcev na švicarski meji ter njih spremljanje v Berlin s posebnim vlakom. Banketi se bodo vršili v predsedniški in kancelarski palači in nadaljnji banket bo priredil predsednik nemškega državnega zbora, Loebe. Vršila se bo gala predstava v operi ter obisk na Tempelhof letalnem polju, kjer se bo vzporedno veliko vojaško parad. Parade čet. kavalerijska spremstva ter posebne straže pred palačo bodo predstavljale odlične točke eelega programa.

Po oficijelnem obisku bo ostal kraljevski par v Nemčiji en teden ali deset dni.

Potujoča inecognito bosta obiskala vodilne industrijske in inžinirske naprave.

Palača, v kateri bo stanoval kralj, je zgradil Francoz Bernzebre de Laurieux, ki je bil družabnik John Lawa tekom znane sleparije z bankovci. Radi bajnega bogastva, katero je prinesel v Prusijo, je postal središče zanimanja ter je dobil naslov barona od kralja Friderika Viljema I. Kralj mu je tudi podelil veliko zemljišče na Wilhelmstrasse, kjer se nahaja palača.

Prvikrat je prišla palača v vladne roke leta 1813. Sedaj je palača

Predsednik sodnega komiteja je nato močno pozvonil ter pozval prejšnjega diktatorja, da se opraviči. General Pangalos je naprosil za dovoljenje, da stopi v stik s svojimi zagovorniki, in ugodilo se je njegovi prošnji. Po kratkem pogovoru so ga odvedli nazaj v sodno dvorano.

Pritožil se je, da je stvarjenje sodnega komiteja neustavno ter prosil za odstranjenje dveh članov komiteja, kojih eden je bil minister v vladi, katero je strmoglavil. Naprosil je tudi za petdnevno preložitve procesa in tudi v to je dovolil sodni komitej.

Ob poldvanajstih so odvedli generala v Hignou jetnišnico, to je prostor, ki je bil pripravljen zanj, ko so ga privedli v Atene, močno zastraženega, iz Riginia. Tja je dospel pred kratkim iz ječe na Kreti. General Pangalos je na čelu vojaškega preobrata strmoglavil obstoječo vlado v Atenah leta 1925. Januarja 1926 je prevzel polno kontrolo kot diktator Grške ter proglasil ustavo za neveljavno. Štiri mesece pozneje je bil stabiliran kot predsednik.

Avgusta meseca leta 1926 pa je bila vlada Pangalosa strmoglavljena od generala Kendylisa in Pangalos je bil aretiran v Spetsae ter odveden v Atene, kjerso ga zaprliv neko trdnjavo. Zadnjega avgusta je bil določen neki parlamentarni komitej, da preišče njegovo polaskenje sile in v uvodnem pravoreku se je našlo, da je kriv veleizdaje in zlorabe sile, dočim je bil diktator.

KRIŽARKE ODPOSILANE.

WALLINGTON, Nova Zelandija, 19. februarja. — Kabinet Nove Zelandije je sklenil v varnost ne ozire odposlati dve križarki v mandatarno ozemlje, kjer prevladuje nezadovoljstvo.

Neki državljani, komitej, stvorjen leta 1926, je obdolžil krajevnega administratorja na Samoi avtokratičnega nastopa. Neka kraljevska komisija je pred kratkim opustila dotičnega uradnika.

Ministrski predsednik Coates je rekel večerj, da je administrator nasvetoval vlagati, da se je razvil resen položaj.

last družine Hohenzollern potom uravnave pruske vlade s prejšnjo vladarsko družino. Država je prisiljena plačevati precej visoko najemnino za uporabo palače tekom kraljevskega obiska.

17 funtov težka bomba

kakoršne mečejo ameriški zrakoplovci na uporne Nicarazane.

VELIKA NESREČA V MACON, GA.

Trije ljudi so bili ubiti, ko je padel v mesto Macon aeroplan, uničen od predčasno eksplodirane bombe.

MACON, Ga., 19. februarja. — Aeroplan, ki je ostal brez voditelja potem ko je neka bomba predčasno eksplodirala ter ubila pilota, je padel sedem tisoč čevljev globoko v sree trgovskega okraja, ubil nekoga pešca ter resno poškodoval dva nadaljna. Aeroplan se je udeležil Southeastern Air Derbyja, ki je bil vzporeden tukaj.

Naval opoldanske množice, ki je prihitela na pozorišče nezgode, je imel za posledico polom konkretnega tlaka in resne poškodbe šestih ljudi.

Buck Steele, iz Shreveport, La., veteranski stunt letalec, in Francis Ashcraft, letalec-učencec, ki sta bila v aeroplanu, sta bila usmrčena v zraku, ko se je zadela tretja bomba, katero sta hotela vreči iz aeroplana, v krila ter predčasno eksplodirala.

Gledalci so videli, kako je bil aeroplan ovit v dim ter pričel trenutke pozneje padati navpično na tla.

Aeroplan je tresel ob tla poleg železniških tračnic na Cherry St. v bližini Second St. Kriki groze nih, ki so opazovali prizor, niso mogli izenačiti ceste, in štiri osebe, med njimi ena črna ženska, so bile zadete.

Več aeroplanov je bilo v zraku, ko se je završila nezgoda, a le eden njih je letal dosti blizu, da je avijatik lahko videl, kaj se je dejanski zgodilo. Gardner Ragle, pilot dotičnega aeroplana, je rekel, da sta prvi dve bombi eksplodirali brez nezgode, da pa je tretja eksplodirala v razdalji par čevljev od zrakoplova.

Agitirajte za "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Ameriki.

POMANJKANJE V RUSIJI

Na stotine ljudi čaka vladne podpore, ko narašča pomanjkanje moke, jajc, riža in čaja. — Tik pred revolucijo je bilo istotako. — Samo po vaseh so izgredi.

PARIZ, Francija, 19. feb. — Berlinski Lokal-anzeiger poroča, da so se pričele pojavljati krušne vrste v Moskvi in tudi v Leningradu. Pomanjkanje moke, surovega masla, jajc, čaja in riža ima za posledico, da so te krušne vrste dolge po sto in sto ljudi.

TUJI FILMI BODO PREPOVEDANI V FRANCIJI

Francija bo prepovedala inozemske filme. — Protekcionisti v politiki hočejo izključiti vse filme, ki škodujejo narodni časti.

PARIZ, Francija, 19. februarja. — Polnomoč, da izključi iz Francije ameriške in druge inozemske filme, je bila poverjena cenzurnemu svetu, ki bo ustvarjen vsled vladnega dekreta. Ta novi svet bo glavni stebel francoske protekcionistične politike z ozirom na francoske filme.

Niti govora ni o tem, da bi prepovedali vse inozemske filme, — je pojasnil vgojni minister Herriot. — Inozemski filmi predstavljajo sedem desetim vseh filmov, katere se razkazuje tukaj. To pa nam bo omogočilo, da bomo uveljavili gotove odredbe. Če se bomo naprimer prepričali, da uvažata kakva trdka filme, ki škodujejo ugledu ali dostojanstvu Francije, bomo lahko intervenirali z omejitvijo importov dotične trdke.

Razvenega pa je rekel Herriot, da bo novni režim usposobil vlado zavzeti stališče, da bo pomagala domači industriji s tem, da bo pospeševala inozemske trdke, ki kupujejo francoske filme.

Svet cenzorjev bo sestavljen iz tridesetih članov, ki bodo vključevali zastopnike vojnega, mornariškega, vzgojnega in justičnega ministrstva, in šestnajst delegatov kinematografske industrije in umetnikov.

Francoska kinematografska industrija je v glavnem sovražna novemu režimu, o katerem je mnenja, da bo imel za posledico nestrupnost in samovoljno cenzuro od strani vlad, katere bi vodili politični interesi. Razvenega pa si bo svet prisvajal kontrolo nad političnimi in moralnimi nazori avtorjev filmov, francoskih in inozemskih.

Francoski proizvajalci pravijo,

Slične krušne vrste so bile tudi pred revolucijo leta 1917, — komentira berlinski list, vendar pa ni opaziti nikakih izgredov v mestu kot so se pojavili pred enajstimi leti, ko so se razvili v revoluciji, ki je strmoglavila carja. Izgredi so se dosedaj završili le v vaseh, kjer je bilo opaziti razpršene primere odpora proti prisilnemu prodajanju žita od strani kmetov. Opaziti je bilo tudi par krajevnih uporov v Volga okraju in v Sibiriji. Ti upori so bili slični onim, ki so se završili v Ukrajini pred štirimajstimi dnevi.

Soglasno s poročili iz Berlina je dal Stalin obširne polnomoči Nikolaju Kujbajevu, novemu poljedelskemu komisarju, ki je ravnokar prevzel posle ter nasvetoval Stalinu, naj se izogne zadregam s tem, da ne vstraja pri tem, da bi morali kmetje v razburjenih provincah prodajati žita. Upati je, da bo mogoče preprečiti razširjanje krajevnih uporov.

To je skrajno delikatna naloga, ker postaja pomanjkanje moke v mestih vsaki dan bolj izrazito. Nakupi za Mosko samo so padali za deset do dvajset tisoč ton sleherni dan.

Lačna jerebica privedla družino.

WASHINGTON, Pa., 19. feb. — Sprevod desetih plašnih jerebic je zapustil večerj svoj domači kraj ter poletel v središče tega mesta, da se nakrmi na domu Mrs. C. McClure.

Mrs. McClure redno trosi hrano lačnim pticam. Jerebica, ki se je prva pokazala, je odletela zopet ter se vrnila z ostalimi. Washington okraj je zavil v sneg, in številni ljudje trosijo hrano, da rešijo lačne ptice.

da nimajo ničesar proti temu, da bi se zavarovalo njih trgovske interese, da pa so proti metodam, ki bi omejele njih lastno prostost.

L'Oeuvre predlaga na sarkastičen način, da naj vlada prepove Shakespearijeve igre v Franciji na temelju razloga, da tekmujejo preveč močno z domačimi talenti.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Liro	
Din. 1,000	\$ 18.40	Lir 100	\$ 5.90
Din. 2,500	\$ 45.75	Lir 200	\$ 11.50
Din. 5,000	\$ 91.00	Lir 300	\$ 16.95
Din. 10,000	\$ 181.00	Lir 500	\$ 27.75
Din. 11,110	\$ 200.00	Lir 1000	\$ 54.50

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

SAKSER STATE BANK

52 CORTLANDT STREET Phone: CORTLANDT 4687

NEW YORK, N. Y.

POSEBNI PODATKI

Pristojbina za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: s s \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$500. po 3 cente od vsakega dolarka. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pokliče po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeno bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

TEŽKA OBDOLŽITEV

V zadnjem času je že več kongresnikov obiskalo pre-mogovna polja v Pennsylvaniji ter si ogledalo tamošnje razmere.

Vsi brez izjeme se strinjajo v mnenju, da je položaj nadvse kritičen ter da mora vlada takoj kaj ukreniti v tem oziru.

Zadnja dva, ki sta se mudila tam, sta kongresnik F. H. Guardia iz New Yorka ter senator Burton K. Wheeler.

Oba sta se zgražala nad nepostavnim diktatorstvom in nad nasiljem, ki ga izvajajo kompanije nad 100.000 štrajkujočimi majnarji.

La Guardia je brzojavil senatorju Hiramju Johnsonu:

— Brutalnost privatne policije majnarskih lastnikov je nepopisna. Nič boljše kot štrajkarjem se pa ne godi stavkokazom. Ti reveži so jetniki in sužnji v pravem pomenu besede. Edino razvedrilo, ki ga imajo stavkokazi, je žganje. Dobivajo ga z vednostjo in dovoljenjem kompanij. Včeraj sem videl, ko je skupina napol pijanih skebov streljala v barake, kjer žive družine štrajkujočih majnarjev. Par strelav je padlo tudi na šolsko poslopje.

To je le del poročila, toda že iz tega je razvidno, da lahko vsaka zakasnitev oficijelne vladne preiskave lahko privede do katastrofe.

KANADA IN ZDRUŽENE DRŽAVE

Združene države hočejo priseljevanje zaenkrat kolikor mogoče omejiti, sčasoma ga pa popolnoma odpraviti.

Naša severna sosedna Kanada je pa v tem oziru ubrala povsem drugačno pot.

Sicer so tudi v Kanadi razne omejitve glede priseljevanja, pa v glavnem temelje na gospodarskih potrebah dežele. Ni pa tam kvotnih predpisov kot so v Združenih državah.

Tekom vojne in v letih po sklenitvi miru, se je dosti Kanadcev, povečini naturaliziranih državljanov, izselilo v Združene države, da uidejo neznosnim političnim in klimatičnim razmeram ter si opomorejo v gospodarskem oziru.

Sprva se tega ni toliko opazilo, sedaj se pa resno opazja, kajti Kanadi manjka delovnih moči.

Vsled tega si tamošnje oblasti na vse načine prizadevajo spraviti nazaj bišve prebivalce.

Začela je bila provinca Quebec. Provincijalna oblast se bavi z načrtom, da zopet vrne kanadsko državljanstvo vsem onim, ki so se izselili v novoangleške države.

Podrobnosti o tem načrtu še niso znane, vendar se domneva, da bodo nove odredbe najmanj tri leta v veljavi.

Vlada province Quebec bo tekom treh let potrošila vsako leto 50.000 dolarjev v svrhu, da pregovori oziroma prisili bišve Kanadce, da se vrnejo iz novoangleških držav.

Iz tega je razvidno, da bo dala vlada v gotovih ozirih celo denar na razpolago ako nimajo izseljenci sami dovolj sredstva za povratek.

S tem seveda ni rečeno, da bo Kanada izpremenila svojo politiko glede priseljevanja, ker se z načrtom bavi ena sama provinca ter se tiče le onih "inozemcev", ki so že bili kanadski državljani oziroma so še vedno.

Na gospodarske razmere Združenih držav ne bo izvedba tega načrta imela nobenega vpliva, ker se tiče načrt razmeroma le malega števila ljudi.

Navzlic temu je pa značilno, da si kanadske oblasti prizadevajo rešiti vprašanje glede priseljevanja na bolj razboriti način kot pa Združene države.

Romunska plačala Amerikancu \$2500.

BUKAREŠTA, Romunska, 19. februarja. — Wilf. N. Keller iz Linden Hall, Pa., ki je bil napaden tekom protigermanskih izredov, je dobil od romunske vlade \$2500. odškodnine.

Jugoslavia irredenta.

Na učiteljsku v Gorici

so te dni vpisali med avangardiste zadnje dijake, tako da so sedaj vpisani vsi. Povedalo se je dijakom, da kdor ne bo vpisan, naj nikar ne misli na maturo.

Akademski klub "Guido Resen" v Gorici

poziva posamezne slovenske akademike na svoj sedež, kjer jih prijazno povabijo za vpis v klub. Stavljene imajo seznam univerzitetnih absolvirancev. Samo član kluba predlaga fašistična deželna federacija za službe v razne stroke.

Španski sleparji

so razposlali v Julijsko Krajino polno pštem, s katerimi se vabijo naslovljeni v španske ali portugalske kraje, kjer jih čakajo skriti veliki zakladi denarja. Najprej treba poslati večji znesek za razne stroške in potnice, potem se razkrije dotičniku, kje ga čaka denar in kako bo prišel do njega. Že nekaj desetletij unganja to sleparijo in dasi je bilo že mnogo ljudi iz raznih dežel grdo opeharjenih, padajo vendar še vedno lahkovverži na španske limanice. V Primorju vohunijo za pismi, ki prihajajo iz inozemstva. Kako to, da puščajo španska sleparska pisma med ljudi, ki vendar fašizem tako vsestransko varuje ljudstvo pred vsakim zapeljevanjem v škodo!

Pot iz Tolmina v Čadrg

je v takem stanju, da človek ni varen svojega življenja, ko se peha po nji proti svojemu domu. Kmetje so to izprevideli in ker pri oblasti ni nobenega smisla za popravljanje poti, so segli po samopomoči in napravili se precejšnji kos poti. Pri županstvu so zopet podrezali in in obljubljena jim je podpora 200 lir! Občinski denar zapravljajo rajše za fašistične organizacije.

V Tolminu

imajo obrtno šolo. Vodja je vse učence vpisal med avangardiste, češ, da smejo samo avangardisti uživati dobrote obrtne šole.

Ples v korist fašistične mladinske organizacije

so priredili za novo leto v Kredu. Gostilničar, pri katerem je bil ples, je moral odsteti 20 lir. Prireditve so se morali udeležiti vsi vplivnejši in imovitejši občani.

Denar za "balilo"

je nabiral miličarski caposquadra v Grahovem. Potem pa je prišel v veselo družbo in grahovsko "balilo" zalil.

Moč plemena.

Znani tržaški tekač Just Umek je odpoval v Ameriko, da se udeleži svetovne tekaške tekme. 5500 kilometrov hoje določa ena točka tekme. Tržačan Umek upa, da jih bo dovršil z lahko z navadnim vojaškim korakom. Just Umek je slovenski sportnik. Če bo uspel, bodo poročali italijanski listi o sijajni italijanski sportni zmagi.

Migljaj, da naj prosijo za preme-

stitev, je dobilo nekaj slovenskih učiteljev in učiteljic na Gorškem. Premalo je "balille" iz njihovih šol.

HLADNOKRVNOST

Družba smučarjev je paletela te dni na Morteratskem ledeniku na dve prepadi mladi Angležini, izmed katerih jim je ena povedala da je njen brat zletel preko visoke pečine v prepad. Takoj so se podali na tisto mesto in so kmalu zaslišali glas mladega Angleža, ki je velel, da se počuti izborni in da se treba zanj nič bati. Iz prepada se je začel dvigati rahel oblak dima — poneserečenec je na čnu kadil. Po dveh urah sta dospela dva vodnika z dolgo vrvo. Z največjim mirom je poslal Anglež najprej nahrbtnik in eno smuč gor — druga se mu je pri padcu polomila — potem je privezal sebe na vrvo. Ko je došel gor, je bil smučar mrtel in napol premrzel, toda v istem času je stiskal pri-
gano cigareto.

Sivilotto.

Trgovca Viktor Živie v Komnu je pisal svoj priimek po nemško Sivitiz. To mu ni več ugajalo in prosil je prefekturo za italijansko preobličenje svojega priimka. Oblast mu je ugodila in se piše gospod Viktor Živie Vittorio Sivilotto.

Iz Jugoslavije.

Nevrjetna vlomilčeva predrznost.

30. januarja popoldne je vlomil neznan lopov v stanovanje trgovca Maksa Tandlerja v Zagrebu. Odsel je razne predmete in vrednote v vrednosti 3500 dinarjev. Vlomilec je vlomil v stanovanje tako spretno, da ga nihče ni opazil. Krenil je takoj v trgovčevu spalnico. Ni ga prav nič motilo, da je v postelji spala trgovčeva žena. Hodil je po sobi in si jo ogledoval. Ikal je denar in vrednostne predmete. Zbral je na kup najboljših perilo in pred odhodom je še pogledal v nočno omarico. Ni se prav nič bal, da bi se gospa prebudila. Iz nočne omarice je pobral nekaj zlatnine. Pri tem seveda ni stal, temveč je udobno sedel na posteljo. Tedaj se je trgovčeva žena zbudila in prestrašeno zakričala, videč neznanca na postelji. Lopov se je počasi dvignil, vzvel vrednejše predmete in zapustil spalnico. Skatljico z zlatnino je pustil na stopnicah v drugem nadstropju. Žena si je medtem opomogla od strahu in poklicala sosedo na pomoč. O drznem vlomilu pa ni bilo duha ne sluha. Policija ga pridno išče.

Tajinstven umor v Sarajevu.

Te dni ne dospelja iz Zagreba v Sarajevo 19-letna Matilda Salamonova Danen. V Zagrebu je bila nameščena v neki pisarni. Ikrti je bila šefova ljubica. Toda kmalu se je sprla s šefom in odpovedala so ji službo. Zato se je ponudila svoji sestrični Lenki Finzi v Sarajevu v službo. Sestrična jo je res zaposlila v svoji trgovini. Nekaj dni je bila Matilda dobre volje in marljiva. Potem je pa postala nenkrat otožna. Malo je govorila in ogibala se je družbe. Ko se je njena sestrična vrnila iz mesta v trgovino, je našla Matildo na tleh nezavestno. Obvestila je takoj rešilno postajo, ki je dekle odpravila v bolnico. Zdravniki so ugotovili, da se je Matilda zastrupila. Kasneje so našli v trgovini pod mizo stekleničico lizola. Samonirka je popila večjo količino strupa in v bolnici umrla.

Policija se zanima za vzroke samomora, ker se govori, da je dekle tovo smrt zakrivil njen prejšnji gospodar. Pri njej niso našli nobenega pisma. Matilda je bila lepa in postavna ter pred leti pokle-
na prostitutka. Neki trgovci je dolgo skrbel za njo in jo potem zopet pahnil na ulico. Zaradi tega je dekle najbrž obupala.

Smith in Hoover.

NEW HAVEN, Conn., 19. febr. Včeraj zvečer se je vršila tukaj med mladimi dijaki debata, kdo je boljše usposobljen za predsedniško mesto, Smith ali Hoover. Zmagal je Smith.

Za najboljšega drsalca

na svetu smatrajo O'Neil Farrella iz Chicago, ki se udeležuje sedaj Olimpijskih iger v St. Moritzu, Švica.

Koliko je zaslužil Shakespeare.

Zanimivo je primerjati gmotni položaj modernih pisateljev z dohodki, ki jih je imel znameniti angleški pisatelj Shakespeare. Angleški zgodovinar Sidney Lee je izračunal, da je imel Shakespeare zadnjih 15 let svojega plodonosnega življenja okrog 700 šterlingov letnih dohodkov, kar pomeni v sedanjih angleških valutah skoraj 3500 šterlingov. Zgodovinarji ne morejo dognati, kaj je počel Shakespeare od leta 1585, ko je zapustil Stratford, pa do leta 1592, ko se je njegovo ime prvič pojavila v seznamu licenciranih igralcev, katere so nazivali "zbor lorda Chamberlaina". Najbrž je bil takrat zaposlen pri gledališču kot vratar. Zaslужil je s tem več, kakor so zaslužili igralci. Plače igralcev in pisateljev so bile razmeroma zelo nizke. V tistem času se ime Shakespeareja kot igralca sploh ni pogosto omenjalo. Največji honorar ki ga je mogel dobiti avtor za svoje delo, je znašal 11 šterlingov, najmanjši pa 6. Le izjemoma je dobil avtor za svoje delo še 10 šterlingov, če je gledališki ravnatelj videl, da občinstvu delo ugaja. Že takrat so prirejali beneficije, toda tudi z njimi si noben avtor gmotno ni opomogel. Tudi igralci so bili slabo plačani. Najboljši igralec je dobival letno 180 šterlingov. Igralci so si delili čisti dobiček od predstav in so smatrali 10 šterlingov od predstave na kraljevskem vru ali v dvorcih angleških magnatov za sijajen dohodek.

Gmotni položaj ravnateljev gledališč je bil v Shakespeareovih časih boljše kakor gledaliških igralcev. Gledališče Globe, kjer je znašala vstopnina od 1 penice do 2 šterlingov 6 penice z doplačilom za blazinico na sedežu, je imelo 1200 se-dežev in letni dohodek so znašali povprečno 3000 šterlingov. Polovi-
ca teh dohodkov je šla za plače igralcem in druge tekoče izdatke. Shakespeare je imel spočetka desetino deležev v gledališču Globe, pozneje jih je pa nekaj prodal. Imel pa je tudi več deležev v gledališču Blackfians, ki je bilo takrat luksuzno gledališče, ker je imelo krito streho. Shakespeare je dobival tudi naklade od onih, katerim je posvetil svoje gledališke komade in pesni. To sicer ni bilo mnogo, kajti večina so mu dajali 2 šterlinga. Samo plemič Earl of Southampton mu je dal 1000 šterlingov.

Vprašanje je, kje je dobil Shakespeare denar, da je kupil deleže v gledališčih, ki so tvorili v drugi polovici njegovega življenja glavni vir njegovih dohodkov in mu omogočili, da je kupil samo v Stratfordu posestvo za 900 šterlingov. Do konca leta 1595 je napisal Shakespeare 19 gledaliških komadov, od katerih je imel največ 25 šterlingov letnih dohodkov. Po letu 1599, ko so postala njegova dela splošno priljubljena, so se dohodki podvojili. Honorarjev od knjig pa ni dobival, kajti dokler je živel, ni izšlo nobeno njegovo delo v posebni knjigi. Takratna gledališča so namreč stala na stališču, da občinstvo ne sme čitati gledaliških iger, ker bi sicer ne hodilo k predstavam. Vse kaže, da je bil Shakespeare že spočetka gledališki vratar. Vratarji so dobivali od posetnikov bogato napitnico, da so jim preskrbeli dobro mesto. Seveda v takratnih časih namreč še niso bili numerirani. Iz zgodovine poznamo mnogo primerov, da so gledališki vratarji obogateli. Najbrž je prišel Shakespeare v zgodnji mladosti v London, kjer je postal gledališki vratar. Literarna zgodovina ne ve o te mni

Peter Zgaga

V starem kraju sta živila mož in žena. Mož je bil majhen in ponižen, ženska pa velika in ljubosumna, da od same ljubosumnosti skoro živeti ni mogla.

In baš zato, ker je bila tako ljubosumna, jo je pobrisal mož pred ujo v Ameriko.

Tukaj je živel pet let uzorno, čisto in pošteno življenje.

Po petih letih se mu je stozilo po ženi, poslal ji je pravice ter jo čakal v strahu božjem.

In žena, ki ni še nikdar videla sveta, se je odpravila na dolgo pot.

V premišljevanju svoje usode in nestrpnem pričakovanju, ni gledala ne na levo ne na desno ter je po štirinajst dni trajajočem potovanju dospela v malo naselbino, v kateri je živel njen mož.

V naselbini je bila slučajno tudi mala zamorska družina — dobri ljudje. — mož, žena in dva otroka.

Zamorka je bila mlada, lepa in postavna.

Ko je odšel rojak jutraj na delo, se je ozrla njegova žena skozi okno ter začela v prvem v svojem življenju, po napornem štirinajst-dnevem potovanju, motriti vrve-nje na ameriški cesti.

Ljudje so hodili gori in dol, avtomobili so švigali, otroci so drveli v šolo.

Nenkrat, glej! Po tlaku mimo okna je prišla čedna, visokorasta zamorka.

— Križ božji! — je vzkliknila sama pri sebi rojakinja, ki ni še nikdar videla zamorke, ter se trikrat zaporedoma prekrizala. — Križ božji, kaj pa ta baba nori!

Težko je pričakovala moža, da se je vrnil z dela. In tu je začela na vsa usta pripovedovati:

— Ti, neko babo sem videla. S črno farbo je bila namazana po obrazu. Kaj tukaj v Ameriki tudi podnevi hodijo maškare?

Mož se je začudil.

— Črno je bila namazana? Hm, hm? Ne vem. Kam je pa šla? V katero hišo je stopila?

— V tisto tam. — je odtrnila ženica ter pokazala preko ceste.

— Oho, — se je zasmejal rojak. — To je pa Mrs. Brown. To je za zamorka, veš. Ali nisi še nikdar slišala o zamorcih, ali nisi še nikdar videla zamorca?

— O zamorcih sem že slišala, ja, ne pa o zamorkah. Pa zakaj se je tako namazala po obrazu? Zakaj je tako črna, to mi povej.

— Saj je po vsem telesu črna — ne samo po obrazu — je jel pojasnjevati dragi rojak.

Tedaj se je pa v ženi mahoma vzbudila stara ljubosumnost.

Z obema rokama ga je zgrabila za vrat, ga pričela neumljeno tresti ter sikati skozi zobe:

— Hej ti! Kako pa ti veš, kako pa ti veš, da je po vsem telesu črna?

Včeraj je bila pustna nedelja. Jutri bo pustni torek.

Kako je bilo in kako bo, bom v četrtek povedal, ko bomo zopet malo k sapi prišli.

Iz Defiance, Ohio, poročajo, da ni bil tam niti en človek aretirán zastran kršenja prohibicijske postave.

No, potem so se pa dobro skupaj vzeli, — bo rekel marsikateri rojak, ko bo prečital to poročilo.

Če se uči žena peti, hči igrati klavir, sin vijolino, se mora ubogi družinski oče naučiti molče trpeti.

Ali je moral vaš mož dolgo trpeti — so vprašali vdovo, ko so se vračali s pogreba.

Oh, dolgo, dolgo. Odkar sva se vzela.

Presneto, kaj če bi se v listih pojavila naslednja vest:

— Meseca novembra bo prišel iz Nicaragve v Združene države general Sandino ter pazil, da se bodo ameriške predsedniške volitve v lepem redu vršile in da bo zmagal tisti kandidat, ki je Sandinu po-volji.

TRI HIŠE SO SE PODRLE V NEW YORKU

Z velikanskim truščem, ki je privabil velike ljudske množice v Times Square in Columbus Circle okrajav so se sesedle tri hiše iz opeke na osmi Ave. med dva in tri in petdeseto cesto v New Yorku, ker so bila tla pod njimi izpodkopana vsled grajenja podzemne železnice.

Ko se je nekoliko poleglo prvo razburjenje, je bilo mogoče ugotoviti, da je bil 25-letni John Flynn iz Brooklyna ubit in njegov brat Frank težko ranjen, dočim še vedno pogrešajo mizarja Karla Petersona.

Tri porušene hiše so rabili delavci podzemne železnice za to, da se tam slečejo in da izvajajo reparature. Požarna bramba je se je takoj po svojem prihodu lotila dela, da podre še preostale zidove.

Delavcem, kakih dvajset po številu, ko so se rešili v velikim napo-rom, so naročili, da ne smejo dati nikakih informacij časnikarjem poročevalcem. Očitno niso bili hlodi, s katerimi so bile polprte hiše, dosti močni ali pa dosti teme-ljito potrjeni. Mestni inženirji pa so objavili po preiskavi, da je bilo porušenje hiš nesreča, za katero ni mogoče napraviti nikogar odgovornim.

Kuga v Argentini.

V Rosario de Santa Fé v Argentinu se je nenadoma pojavila kuga, ki je imela že šest žrtev. Sanitarne oblasti so podvezle vse mere, da se ta strašna epidemija ne razširi dalje.

Poplava na otoku Martinique.

Pred kratkim je velikanski vodni ciklon opustošil vso severno g-balo otoka Martinique. Škoda je ogromna.

Seljaško fakulteto

ustanove sovjeti v Moskvi. Fakulteta bo imela te tri oddelke: poljedelsko-gospodarski, zadrudni in socijalno-gospodarski.

Kako zaustaviti kašelj

Za hitro odpravo vsakega kašlja Severa's Cough Balsam. Zauzamej svojo življenjsko srečanje. — Prijetno, popolno čisto, John Stebbins, Littlefield, Tex., piše: "Prosim, pošljite štiri steklenice Severa's Cough Balsam. Za hitro uspeh je neprekosljivo." Stalno zdravilo vsaj kašelj 48 let. V vsaki lekarni 25 ali 30c.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

SEVERA'S COUGH BALSAM

PRAV VSAKDO — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI v "Glas Naroda"

VELIKA PRATIKA

s kosi in mističi

OENA 25c

60 pratik . . . \$1.00

Z naravnim poljito znanke ali money order na —

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt St., New York

KRATKA DNEVNA ZGODBA

HENRI BARBUSSE:

ZRTVA

— Gis in jaz sva si postala najboljša prijateljca, — je rekel Ege Kijel.

Preko vseh pravil prijateljstva sva bila eno in isto, kakor fizično, tako tudi moralno. Tako sva dospela skupaj na veliko posestvo Don Gregorja v San-Haund-Gato.

In zdajle bi bil moj prijatelj tu poleg mene, da vam nimam povedati neko strašno zgodbo.

Vzrok tega prijateljstva? Ne vem... Ne morem vam pojasniti... To je bila silna ljubezen med njim in menoj.

Začetkom poletja je prišla Mahika na posestvo, v istem času kakor tudi njeni gospodarji. Ona je bila služkinja senjorje. V resnici ni imela nobenega gospodarja nad seboj; njena božanstvena glava je izjedala kakor da je stalno v borbi proti vsemu in mislim, da niti ob času molitve, ni šlo z bogom tako kakor treba.

Mahika! Ona sploh ni podobna nobeni ženski. Naravno, ker je bila najkrasnejša od vseh, kar jih je na svetu, z očmi kakor jih imajo Indijanke, bolj črnih nego belih, z lasmi temnejšimi od mraka.

Ne morem se je spomniti, da ne bi prebledel.

Da, draga gospoda, ljubezen je tragedija, življenje pa ni prav nič smešno.

Čimbolj se je ona zdela muhasta, vznemirjena, nenadoma nasmejana ali mahoma turobna, tembolj mi je ugajala.

Iz male sive hiše, kjer je stanovala, sem jo gledal, ko je odhajala z doma, včasih ko vihar, včasih kakor da šteje korake, vodeč na vrtičke svojega leoparda.

Ta, že velik kakor njegova mati in oče, je bil pehleven ko jaguže in so ga klicali Paskal.

Gotovo se ni bil okusil tople

Ko sem se jaz prehladil

"Ko sem se jaz prehladil," nam piše Mr. Ant. Vorech iz Denver, Colo. "tedaj jaz vem, da me Trinerjevo grenko vino zopet pravilno popravi." Resnično, ni je gotovješe poti, da preženete prehlad. Trinerjevo grenko vino vam očisti čreva, jih pripravi k rednemu delovanju, očaja vam vsa živostni sistem in poveča življensko od pomoč. V vseh lekarnah. Pišite na Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill., po BREZPLAČNI VZOREC, priložite 10c za pošiljativne troške.

KUPON ZA BREZPLAČNI VZOREC

Ime .....
Naslov .....
Mesto .....

ZA VLOGE NA SPECIAL INTEREST ACCOUNT

4%

Obrestovanje se prične s prvim vsakega meseca.

VARČEVANJE je za delavca največjega pomena. Tekom življenja se pojavljajo neprilike nenapovedane. Prihranki so v si-li njegova edina pomoč, banka, kjer jih ima naložene, pa najboljše pribežališče.

NALAGAJTE svoje prihranke varno in obrestonosno pri —

**SAKSER
STATE BANK**

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Od Rasputina do Ljenina.

Jezuit Ivan Kologrivov objavlja v monakovski katoliški reviji All-gemeine Rundschau pod gornjim naslovom članek, v katerem osvetljuje zgodovino zadnje drame ruskega naroda in carske družine deloma v čisto novi luči, vseskozi pa tako prepričevalno, kakor doslej morda še nihče.

Kologrivov piše: Rusko kmetstvo ljudstvo šteje 110 milijonov ljudi. To ljudstvo je bilo do l. 1862. v popolni odvisnosti od plemiškega veleposestnika. Graščak je imel pravico, da kupčuje s kmetom kakor z blagom, da ga loči od njegove družine in zamenja za konja ali psa. Mogel ga je izgnati v Sibirijo, prisiliti v dosmrtno vojaško službo in ko je ta postava padla, obsoditi v 25 letno vojaško službo.

Graščak je smel svojega nevoljnika (tlačana) telesno strahovati in sam Bog ve, koliko se je v tem grešilo. Še l. 1914 so se po graščinam našli biči, s katerimi so strahovali kmete.

Ko je l. 1862. kmet dosegel svojo osebno svobodo, se je vsakemu izmed njih odkazal kso zemlje v obdelovanje. Zemlja pa ni bila last posamezne družine, marveč občinska last. "Mir" ali občina je imela nalogo, da ob določenih dohkih razdeli zemljo med vsake družine. Tako je imela vsaka družina svoj delež zemlje za določeni čas, toda samo za užitek. Zemljišča so bila vrhu tega silno raztresena in tako obdelovanje skrajno težkočeno, ako ne onemogočeno. Ta zemljiški red je imel vsekakor to dobro stran, da je Rusijo obvaroval pred proletariizacijo, kajti vsak kmet je imel pravico do svojega kosa zemlje. Ravno tako je tudi res, da je bil kmet kljub osebni svobodi gospodarsko popolnoma v rokah veleposestnika. Zato je razumljivo, da je živel kmet v večnem sovraštvu s plemenitašem in da je ob izbruhu revolucije stopilo agrarno vprašanje takoj v prvo vrsto. Armada je bila sestavljena po veliki večini iz kmetov, zato ni čudno, da je ta armada v celoti prestopila k boljševikom, ki so ji obljubili takojšen mir in razdelitev zemlje.

Mesčanski sloj je tvoril v Rusiji neznaten drobec, ki ga je držala vlada zaradi njegovih liberalnih idej trdo v kleščah. Pot do višjih državnih služb mu je bila zaprta. Pri plemstvu je treba ločiti dva razreda: nižje plemstvo, ki je živelo po velikih mestih, večinoma v inozemstvu in prihajala na deželo samo poleti za par tednov. Ta aristokracija je bila kozmopolitična, kulturno razvijena, v naravnem oziru pa propadla. Iz njenih vrst so prihajali gardni častniki, diplomati, ministri in večina uradništva. Ti ljudje so se v svojem ponosu popolnoma ločili od ljudstva in niso razumeli njegove mišelnosti.

Končno ruska duhovščina. Njena duševna in naravna kulturna stopnja je bila izredno skromna. Grof S. Witte, minister Aleksandra III. in Nikolaja II. je pisal malo pred vojno: "Pri nas je nastala iz cerkve mrtva birokratična ustanova; služba božja ne velja več Bogu, marveč posvetnim bogovom; pravoslavje se je izpremenilo v pogansko pravoslavje. To je dejansko prava nevarnost za Rusijo."

Rusko ljudstvo je stoletja živelo brez resničnega, globokega nadnaravnega duha, brez vsake moralne in verske opore ter se udarjalo nizkim, praznovernim tradicijam, ki so ga pravi veri odtujevale in to vero pačile. Ruska duša je podvržena neizmisljenu in nevtmetljenemu strahu, ki jo žene

iz enega nasprotja v drugo. Ljudstvo živi v veri na silno moč hudobnih duhov, ki žive vsepovsod. Strah pred njimi mu je v kosteh. Po mnogih pokrajinah je še danes najti sledi poganstva.

Nikolaj II., ki je v zadnji dobi pred vojno stal na čelu Rusije, je bil izvrsten družinski oče, dobre, pametne narave, toda za boj malo sposoben. Bil je preskromen, preboječ, ni bil gospodar nad samim seboj. Zato je redko sledil svojim prvim navdihom, ki so bili navadno pravilni. Povsodi je iskal sveta, osebnosti, ki jih je smatral za merodajnejše nego sebe. Omahoval je sem in tja in se končno odločil za ono, kar mu je bilo notranje tuje. Zato so ga imeli za hinaveca, kar je pa bilo slabotni, toda pošteni naravi carja popolnoma nasprotno. Globoko veren v svojemu čuvstvomstvu, je bil car prepričan, da je res maziženec božji in da mora pred Bogom zastopati celokupni ruski narod. Posebno značilna je bila za carja neka mistična resignacija. Sam je rekel: "Osebnost inicijativa, naj je še tako genialna, še tako močna, ni nič v primeri z nadnaravnimi silami, ki vodijo dogodek."

Nikolajeva žena je zrasla na angleškem dvoru. Zaradi njene lepote in vedrega značaja so jo vsi imenovali "Sunshine" — solnčni žarek. Toda od prvega dne, ko je stopila v Rusijo, jo je preganjala nesreča. Tako je na dan kronanja radi brezbriznosti policije in morskovega generala, guvernerja izpustila življenje na tisoče ljudi. Potem je prišla tako mično žakunje na sina in ko je ta prišel na svet, se je pokazalo, da je prinesel s seboj dedno in neozdravljivo bolezen hessenske rodbine — krvave nje.

Pri tem je bil tudi duh, ki je vladal na ruskem dvoru še iz časov Katarine Velike — duh skrajno napete etikete docela tuji. Nikoli se ni mogla ndomačiti v njem. Pač se je od vsega početka zavedala velike odgovornosti in od se je hrepelena, da bi se vsa posvetila blagru ogromnega naroda, čegar vladarica je postala. Hotela je pridobiti srea podanikov in jim pokazati svojo iskreno blagohotnost, toda prirojena plahost ji je to za branjevala. Polagoma jo je prevzela prepričanje, da se ji nikdar ne posreči, da bi pridobila razumevanje in spoštovanje svoje okolice; vedno bolj se je umikala v o-zadnje, se odpovedala slovnostim in sprejemom ter postala v svojem obnašanju hladna in molčeča. To se je po krivici tolmačilo kot ponos in zaničevanje.

Ko so po rojstvu prestolonaslednika Aleksija zdravniki izjavili, da je neozdravljivo bolan in da pomenja zanj vsako najmanjšo ranjenje smrtno nevarnost, se je carica v viharu, strastni molitvi obrnila k Bogu, da bi naredil čudež in njenega sina ozdravil. Toda čudeža ni bilo, vse njene nade so bile izgubljene. Neizrekljiva brezupnost je prevzela carico — zapustila in odbila sta jo Bog in svet.

V tem razpoloženju je pristopil k carici človek, ki je rekel: "Vruij v moč moje besede in tvoj sin bo živel!" Bil je to Rasputin.

Dočim je carica lažljivo prilozovanje in moralno propadlost dvornikov zaničevala, je bila o "svetosti ruskega ljudstva" globoko prepričana — zmota, katero je delila s carico večina sodobnikov. Pričakovala je rešitev Rusije in dinastije od ruskega ljudstva; ali ni bil ta pripristi mož iz ljudstva; ki je tu stopil pred njo, od Boga poslan, da reši onega, ki je bil upanje naroda?

V tem prepričanju jo je še potrjevala neka posebnost ruske pobožnosti. Carica je bila z iskrenim srem sprejela pravoslavno vero. V pravoslavju pa je element, ki naj bi nadomestil nesposobno duhovščino. To je "starec" — najstarejši v občini. Pravoslavni verniki so prepričani, da Bog "starec" vse naznani, kar mora vedeti, da more vernike, ki so mu poverjeni, dovesti v zveličanje.

Nesrečna carica je smatrala Rasputina za takega svetnika in sela božjega. Zaupala mu je popolnoma

SKUPNI IZLET V ITALIJO IN JUGOSLAVIJO

PRIREDIMO

DNE 25. FEBRUARJA 1928,

z najnovejšim parnikom Cosulich Proge

"SATURNIA"

ki je največji motorni parnik na svetu.

Tedaj bo odplul prvič iz New Yorka preko Gibraltarja, Marseilles, Neapolja, Patrasa in Splita — v Trst, kamor bo došel v 12 DNEH.

Cena do Trsta za:

navadni III. razred \$105.—

srednji II. razred \$125.—

redni I. razred \$150.—

"SATURNIA" ima 35.000 ton prostornine in je nad vse elegantno opremljena. — Mi imamo rezervirane za takrat lepe kabine v vseh razredih.

Tem cenam je prileti še vojni davek \$5.—

VELIKONOČNI SKUPNI IZLET

s parnikom

"PARIS"

priredimo DNE 24. MARCA 1928, (I. A. M.)

Kdor je namenjen potovati, naj se čimprej prijavi in piše za pojasnila na:

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

ZASTRUPLJEN SVET

Skofjski ordinarijat v Linzu je odredil, naj bi prečitali 5. t. m. z vseh prižnice v škofiji protestno spomenico, ki jo je sestavil ordinarijat sam v zvezi s stolniškim kapitalom. Spomenica obžaluje, da zastrupljajo gledališča, kinematografi, izložbe, kolportaja in skrajno nespodobno ženska moda, predvsem pa razne redute, pustne in plesne zabave ter nizkote plesne prireditve, ki se izdajajo za "umetnost", pravzaprav pa vsak dan bolj, s čimer ubijajo zadnji ostanek naravne spodobnosti in otvarjajo boljševiškim moralnim naziranjem prosto pot. Vsi tisti krogi, ki so si ohranili še nekaj čuta za avtoriteto in moralo, naj bi se postavili temu nizkotnemu počenjanju povsod in energično po robu.

Iz športnega sveta

Miss Rena McDonald iz Brookton, Mass., ki je zmagala že pri raznih športnih tekmah.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh. Vse naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljše pojasnila in priporočila, vedno le v prvostopni brezparnikke.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotoivanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega aselnskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prisilec osebno, bodisi v najbližji naselinski urad ali pa go dobi v New Yorku pred odpotoivanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljanke, ki žele dobiti sem starše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljanji za zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvzamete kak korak, pišite nam.

**SAKSER
STATE BANK**
82 Cortlandt Street
NEW YORK

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1928

ima sledečo vsebino:

Blagohotna poslanica nekaterim rojakom v domovini. Koledarski del in raznotevosti.

Postavni prazniki v različnih državah.

Slamnikarska obrt in slovenski slamnikarji.

Hudičeva voga.

Rojstni mesec in značaj žen ske.

Naglica v modernem prometu.

Kralj Ferdinand.

Cesarica Charlota.

Ustreljeni vojak.

Lindbergh — Chamberlain — Byrd.

Zgodba o ljubezni.

Dežela "Suke giljotine".

V Idriji.

Roka.

O tobaku.

To je Kizmet.

Kitajska.

Rudar.

Iz Rock Springs, Wyo. Mora.

V premogovniku.

Strah.

Naše stare korenine.

Usojeno je.

Tri črte o slovenski gouvrici.

Sacco in Vanzetti.

Kako sta umrla Sacco in Vanzetti.

Resnice in rečenice.

Saljivke in nagajivke.

Določbe o dedščinah.

KOLEDAR KRASI OBILLO

LEPIH SLIK

Stane

50c

s poštnino vred.

**SLOVENIC
PUBLISHING CO.**

82 Cortlandt St.

New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

DIANA

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Kretanje parnikov · Shipping News

— Mučiti? Niti malo ne, stari. Jaz sem le malo se zapatam pogledala, če se dela vse kot je bilo ukazano. To vendar ni nikako delo. Le malo ohromela sem od jahanja, a to bo kmalu zopet dobro. Hvala Bogu, da je bilo zunaj vse v redu. Kmalu bom gotova. Le želja sem strašno, Diana, pozvoni, če bi rada imela čašo vode.

Diana je pozvonila in ko je prišel služabnik je naročila zaželeno.

— Pa ne le majhen kazarček, Friderik, temveč veliko čašo.

Ko je prišel nato služabnik s karo in čašo, je izpila Brigita dve čaši vode.

— Ah, to je dobro! To splahne navzdol ves čestni prah! Kaj pa z jedjo, Friderik? Ali se bo serviralo juho?

— Takoj, gospa.

— Že dobro.

— Ali ukaže gospod, da odpeljem voziček v obednico — je vprašal služabnik.

Gospa Brigita je skočila pokonec ter se postavila na stran vozička.

— Le pusti, dečko moj, to bom opravila sama, — je rekla hitro.

Imela je navado tikati vse svoje ljudi in če je bila dobre volje, je rekla vsem moškim uslužbenecem le "sinko moj", ženskam pa "hčerka moja". Tako se je namreč navadila v teku let.

— Ti ne smeš tega. Stoli je pretežak in ti si že upehana, — ji je branil mož.

Smellja je iztegnila svoji roki:

— Boš že videl, kako lahko mi bo to, stari.

Ozrl se je vanjo z živim pogledom. Njegov plemenito izrezani, a od hromosti nekoliko blede obraz, je izgledal naravnost očaran, ko je zrl v njene nežne oči. In vendar ni bila Brigita niti lepa, niti mična. Nekoč ni mogel nikdo razumeti, zakaj je snubil postavni, elegantni Herman Steinaeh, ki je bil takrat še sijaen častnik, malo zaželjeno, nikakor ne bogato in prav nič lepo ali graciozno Brigito Dalhorst. On pa je vedel, on je čital v sivih očeh svoje Brigite, kako brezmejno mu je udano njeno srce. Nikdar tudi ni obžaloval, da jo je vzal za svojo ženo. Popolnoma pa je spoznal njeno vrednost šele takrat, ko ga je napravila sovražna usoda za pohabljenca, ki si ne more pomagati. Preje se je borila stran od strani z njim, — sedaj pa se je borila za njega. Ona je nadomestila z močjo svoje ljubezni vse, kar je bil izgubil. Mati in sestra, prijateljica in kamerad, žena in pomočnica, — vse mu je bila v isti osebi.

Hitro je prijel njeno reko in jo poljubil. Tedaj pa je pohitela žarno rdečica v obraz Brigite in njene oči so zažarele. Z nobeno kraljico ni bilo zamenljiva sedaj.

Nežno in skrbno je potiskala voziček predse v obednico.

Diana je korakala poleg strica Hermana ter pomagala na vse možne načine. Podprla ga je tako z blazinami, da ga je bilo mogoče potisniti k mizi.

On je ljubeznjivo pogladil zlate kodre deklice, ki so se za trenutek nežno naslanjali nanj.

Gospa Brigita je videla to medsebojno dobričkanje in lahko stresanje krog njih ust je izdajalo, da ji ni bilo to prijetno. Nobenemu človeku, razven svojemu sinu, ni privoščila, da bi bil deležen pri sreči moža. Bila je kot lahka ljubosumnost na Diano in morala se je vedno zelo obdavlovati, da ni noben človek tega zapazil.

Zmerjala je samo sebe raditega, a izpremeniti ni mogla ničesar na stvari.

Tekom obdov se je živahno kramljalo. Gospa Brigita je sporočila poslovne stvari, ker je ostal sedaj tekem žetve skoro le pri mizi, da se porazgovori le za mizo o vseh rečeh. Sploh pa je bilo le redkokaj kaj med zakonskima, z izjemo zgolj osebnih stvari. Praktični duh Brigite se ni obračal proti literarnim ugovorom ter ni imela skoro nikdar časa, da bi se bavila z literaturo in umetnostjo.

Bila bi vsa iz sebe, če bi izvedela, da je našel on v zadnjih letih iskrenega zadovoljstva v tem, da je razpravljaj z Diano o vseh leposlovnih vprašanjih.

Tih kotiček v njegovi duši je bil posvečen njegovim idealom in ta kotiček je postala pravcata domena Diane. Tam je bila dom in tam je imela gorko mesteco. Kadar je bila dolge ure sama s stricem Hermanom, takrat sta obiskala oba čudovito deželo, v katere ni nikdar stopila noga Brigite in ki je bila zavedno zaprta njenim očem.

Preje je stopil Herman Steinaeh s svojim sinom v to čudovito deželo in če je stopila mati vmes s kakim praktičnim vprašanjem, sta se nasmehnili ter obžalovala mater, ki se ni mogla večih dvigniti nad vsakdanjost.

Sedaj pa je bila Diana njegova družabnica na takih duševnih poletih v čudovito deželo.

Herman Steinaeh ni bil Diano na ta način le zvest oče, temveč tudi razumen učitelj ter prijatelj. Ljubila ga je raditega z brezmejno iskrenostjo, kot ljubi nežna hčerka svojega očeta.

Diana je bila sploh zelo globoko razpoloženo bitje z bogatim notranjim življenjem. Njeno odlično mišljenje se je kazalo pri vsaki priliki. Skromno pa se je podredila teti Brigiti. Našla je za samoposebi umevno, da se je slednjo respektiralo kot resnično gospodinjico na Dornceku. Kadar pa je mislila kdaj na bodočnost, kar se je redkokaj zgodilo, se je zdelala samasebi kot odvisno od svojih staršev, katere je imenovala strica in teto, kot da je nju resnični otroci.

Medtem, ko je ponujal Friderik pečenko naokrog, je rekla Diana:

— Ali ostaneš popokne doma, teta Brigita, ali pa moraš zopet ven?

Starejša dama je zmajala z glavo.

— Ne, danes ostanem doma. Zunaj je vse v redu. Kmalu bomo gotovi z repo in prihodnji teden bomo spravili noter zadnji krompir, če bo ostalo vreme tako. Takega septembarskega vremena nismo imeli že davno. Zakaj pa vprašuješ, če bom ostala doma?

— Ker bi zopet enkrat rada jahala v Buchenau. Že dolgo nisem obiskala Dore Sanders. In če boš ti ostala pri stricu, se bo to popolnoma prilegalo. Vidva govorita vedno le o kupčiji in to me niti malo ne zanima.

— Moralo pa bi te zanimati, ker gre vendar za tvoje lastno posestvo.

Diana se je nasmehnila.

— Ah, raditega se mi ni treba brigati, kajti vidva razumeta vse o boljše kot pa jaz. Ne delaj tako strogega obraza, teta Brigita, kajti taka sposobna hišna gospodinja kot si ti, ne bom jaz nikdar v svojem življenju! Torej povej, ali smem v Buchenau?

(Dalje prihodnjic.)

MOLITVENIKI:

Duša popelna

Marija Vrhovnja

v platno vezano

v fino platno

v celolod vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Rajski glasovi:

v platno vezano

v fino platno vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Sveti Ura (z debelimi črkami):

v platno vezano

v fino platno vezano

v usnje vezano

Nebena Naš Dom:

v platno vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Kviku sra mala:

v usnje vezano

v fino usnje vezano

PRI Jezusu: v celolod vezano

pozačeno

Angleski molitveniki:

(Za mladine)

Child's Prayerbook:

v barvaste platnice vezano

Child's Prayerbook:

v belo kost vezano

Key of Heaven:

v usnje vezano

Key of Heaven:

v najfinije usnje vezano

Key of Heaven:

v fino usnje vezano

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano

Ave Maria:

v fino usnje vezano

POUČNE KNJIGE:

Anglesko slovenska berilo

(Dr. Kern)

Amerika in Amerikanci (Trunk)

Angelska služba ali nauk kako se

naj streže k sv. madi

Angelsko-slov. in slov. angl. slovar

Abecednik

Boj nalezljivim boleznim

Dva sestavljena pisma:

Četvorka in beseda splešno in

naravno

Cerkljasto jezero

Domski živnozdravnik

Domski zdravnik po Knajpu

trdo vezano

broširano

Domski vrt, trdo vez.

Domsko in tuje živali v barvanih

slikah

Govedorjca

Gospodinjstvo

Jugoslavija, Melik I. zvezek

2. zvezek, 1-2 snopci

Kuhinjska računica, — po meterski

meri

Kletarstvo (Skallicy)

Kratica arabske grammatike

Knjiga o lepem vedenju,

trdo vezano

Kratica zgodovine Slovencev, Hr-

vatov in Srbov

Kako se postane državljani Z. D.

Kako se postane ameriški državljani

Knjiga o dostojnem vedenju

Ljubavna in slobodna pisma

Mikarstvo

Mladeničem (Jeglič) I. zv.

II. zv.

Nemško-angleski tolmaci

Največji pisarniški ljubavni pismen

Nauk o čebelarstvu

Nauk pomagati živini

Najboljša slov. kuharica, 608 str.

Naše gobe, s slikami. Navodila za

spoznavanje užitnih in strupenih

gob

Navzeli za hišo in dom

Nemščina brez učitelja

1. del

2. del

Ojačen beton

O zemljiški knjigi, konverzijah in

testamentih

Praktični sadjar, trd. vez.

Perotinarstvo

Prva čitanka, vez.

Pravila za otroke

Priročnik perila po životni me-

ri s vzorci

Paličino motaje na alcheholiki

podlagi

Praktični računar

Paroli hotel, pouk za rabo para

Radio, osnovni pojmi in Radio teh-

niko, vezano

broširano

Rečni spisovnik trgovskih, vodil-

nih in ljubavni pismen

Rečunar v kromski in čimarski

valjavi

Sadje v gospodinjstvu

Spolna nevarnost

Srbica začetnica

Silke iz živalskega, trdo vezano

Slovenska narodna mladina,

obsega 452 strani

Slov. italijanski in italijansko slov.

slovar

Spretna kuharica: trdo vezano

broširano

Sreča Pismo stare in nove zavosa,

lepo trdo vezano

Sodno vino

Slovenska slovnica (Brennik)

trdo vez.

Varčna kuharica, trdo vez.

Veliki vuvodni

Zdravila sodila

Zgodovina S. H. S. Melik

1. zvezek

2. zvezek, 1. in 2. snopci

Zel in plevel, slovar naravnega

zdravilstva

Zbirka domačih zdravil

1.50

0.50

RAZNE POVESTI IN

ROMANI:

Amerika, povest dobro, čuma

na jabolke

Agitator (Kernik) broš.

Andrej Hofer

Beneška vedčevalka

Belgrajski bisler

Bel rojaki, trdo vez.

Bel mecesen

Bele noči (Dostojevski) trdo vez.

Bele noči, mali junak

Balkanako-Turška vojna

Balkanako vojna, s slikami

Berač s stopnje pri sv. Roku

Boy, roman

Bajla pot na Bledu

Burška vojna

Bilke (Marija Kmetova)

Čestiti dnevi

Boja kazen

Boj in zmaga, povest

Čankarjev zbornik, trdo vez.

Čreke

Četina Borogradska

Čarovnica

Četrti, t. v.

Četrti, 4. v. skupaj

Črtice iz življenja na kmetih

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črtice, slabi car in razne povesti

Črt